

PÄÄTÖSEHDOTUS MAA- JA POROTALOUDEN RAKENNETUKIEN, MAASEUTUELINKEINOJEN RAHOITUSLAIN JA KOLTTALAIN MUKAISTEN MYÖNTÄMISVALTUUKSIEN OSOITTAMINEN VUODELLE 2022

Maatalouden rakennetuista annetussa laissa (1476/2007) säädetään muun muassa nuoren viljelijän aloitustuesta ja maatalouden investointituesta, porotalouden ja luontaiselinkeinojen rakennetuesta annetussa laissa (986/2011) säädetään muun muassa nuoren elinkeinonharjoittajan aloitustuesta, elinkeinonharjoittajan investointituesta, asunnonrakentamistuesta ja paliskunnan investointituesta. Maaseutuelinkeinojen rahoituslaissa (329/1999) säädetään muun muassa maatalojen asunto-olojen parantamiseen kohdistetusta tuesta. Edellä mainittujen tukien myöntämisen edellytyksenä on, että valtion talousarviossa tai maatilatalouden kehittämisrahaston (Makera) käyttösuunnitelmassa on osoitettu tarkoitusta varten myöntämisvaltuus. Maa- ja metsätalousministeriö vastaa myöntämisvaltuuksien ja avustusvarojen suuntaamisesta ja päättää niiden osoittamisesta Ruokaviraston ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten käyttöön.

Tämä päätös koskisi avustusten ja korkotukilainojen myöntämisvaltuuden osoittamista elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksille sekä valtionlainojen ja valtioneuvoston myöntämisvaltuuden osoittamista Ruokavirastolle käytettäväksi kyseisten tukien toimeenpanoa varten vuonna 2022.

Valtion vuoden 2022 talousarviosta myönnettävät avustukset

Tällä päätöksellä osoitettaisiin valtion talousarvion momentilta 30.10.40 (Maatalouden investointi- ja aloittamisavustukset) avustusten myöntämisvaltuutta elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten käyttöön maatalouden rakennetukien toimeenpanoa varten. Momentille on valtion vuoden 2022 talousarviossa osoitettu määrärahaa 110 245 000 euroa.

Valtion vuoden 2022 talousarvion momentin 30.10.40 (Maatalouden aloittamis- ja investointiavustukset) valtuuden perusteella voidaan tehdä siirtymäkauteen 2021—2022 kohdistuvia myöntämispäätöksiä 100 000 000 eurolla ja maaseuturahaston elpymisvälineeseen kohdistuvia myöntämispäätöksiä 18 300 000 eurolla. Edellä olevasta yhteensä 118 300 000 euron määrästä, aloitusavustuksia arvioidaan kohdennettavan 13 000 000 euroa ja investointiavustuksia 105 300 000 euroa. Lisäksi valtion vuoden 2021 talousarvion momentin 30.10.40 mukaisesta myöntämisvaltuudesta osoittamatta jätetty elpymisvälineen 12 000 000 euron myöntämisvaltuus on jaettavissa vuonna 2022.

Vuosi 2022 on maaseutuohjelman toinen siirtymävuosi, jolloin Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2020/2220 perusteella on voimassa rahoituskauden 2014-2020 lainsäädäntö ja käytössä on rahoituskauden 2021-2027 varoista vuosille 2021-2022 osoitettu rahoitus. Maaseuturahaston elpymisväline on osa siirtymäkauden rahoitusta, mutta sillä on erillinen maaseuturahaston rahoitus.

Vuonna 2021 valtion talousarvion momentilta 30.10.40 elinkeino-, liikenne - ja ympäristökeskuksille osoitettiin myöntämisvaltuutta rakennetukien toimeenpanoa varten 68 000 000 euroa. Valtion vuoden 2021 kolmannessa lisätalousarviossa momentille osoitettiin elpymisvälineestä osoitettavissa olevaa myöntämisvaltuutta 25 000 000 euroa, josta elinkeino-, liikenne - ja ympäristökeskuksille jaettiin 13 000 000 euroa. Elinkeino-, liikenne - ja ympäristökeskuksilta jäi vuonna 2020 sitomatta myöntämisvaltuutta yhteensä 4 844 592 euroa. Elinkeino-, liikenne - ja ympäristökeskuksille oli siten vuonna 2021 käytössä myöntövaltuutta yhteensä 85 844 592 euroa, josta sidottiin 78 682 087 euroa.

Ruokavirasto on 18.1.2022 tekemällään päätöksellä siirtänyt vuonna 2021 sitomatta jääneitä valtuuksia vuonna 2022 käytettäväksi Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle yhteensä 5 962 504 euroa, josta elpymisvälineeseen kohdistuvia myöntämisvaltuuksia 1 976 558 euroa, ja Pohjanmaan ELY -keskukselle 1 200 000 euroa elpymisvälineeseen kohdistuvia myöntämisvaltuuksia. Lisäksi valtion vuoden 2021 talousarvion momentin 30.10.40 mukaisesta myöntämisvaltuudesta osoittamatta jätetty elpymisvälineen 12 000 000 euron myöntämisvaltuus on jaettavissa vuonna 2022. Yhteensä siirtynyttä valtuutta on 19 162 504 euroa. Siirrettyjen sitomattomien valtuuksien kanssa vuonna 2022 avustuksiin on käytettävissä myöntämisvaltuutta yhteensä 137 462 504 euroa.

Tällä päätöksellä jaettaisiin vuoden 2022 avustusten myöntämisvaltuutta 80 000 000 euroa, josta elpymisvälineeseen kohdistuvia myöntämisvaltuuksia 20 000 000 euroa. Ruokaviraston tekemä päätös vuodelta 2022 käyttämättömien myöntämisvaltuuksien käytöstä on huomioitu myöntämisvaltuuksien jaossa. Myöhemmin vuonna 2022 osoitettavaksi jäisi 50 300 000 euroa.

Korkotukilainojen myöntämisvaltuus

Tällä päätöksellä osoitettaisiin valtion talousarvion momentilta 30.10.41 (Maaseutuelinkeinotoiminnan korkotuki) korkotukilainojen myöntämisvaltuutta elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten käyttöön 150 000 000 euroa. Momentilla on vuonna 2022 osoitettavissa 250 000 000 euroa korkotukilainojen myöntämisvaltuutta rakennetukien ja maatalojen asunto-olojen parantamista koskevan tuen toimeenpanoa varten. Myöhemmin vuonna 2022 osoitettavaksi jäisi 100 000 000 euroa.

Maatilatalouden kehittämisrahastosta (Makera) myönnettävät avustukset

Tällä päätöksellä osoitettaisiin Makeran vuoden 2022 käyttösuunnitelman (1. Kulutusmenot, 1.1. Porotalouden ja luontaiselinkeinojen (986/2011) rahoitus- ja rakennetukilain sekä kolttalain (253/1995) mukaiset avustukset) avustusten myöntämisvaltuutta 2 300 000 euroa Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen käyttöön porotalouden ja luontaiselinkeinojen rahoitus- ja rakennetukilain sekä kolttalain mukaisten avustuksien toimeenpanoa varten.

Maatilatalouden kehittämisrahastosta (Makera) myönnettävät lainat

Tällä päätöksellä osoitettaisiin Makeran vuoden 2022 käyttösunnitelman (2. Sijoitusmenot 2.1. Porotalous-, luontaiselinkeino- ja kolttalainat) lainojen myöntämisvaltuutta 450 000 euroa Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen käyttöön lainojen toimeenpanoa varten

Maatilatalouden kehittämisrahastosta (Makera) myönnettävien valtiontakaus- ten myöntämisvaltuus

Tällä päätöksellä osoitettaisiin Makeran vuoden 2022 käyttösunnitelman mukaista valtiontakaus- ja porotalouden investointeihin 15 000 000 euron lainamäärälle. Päätöksen mukaan myöntämisvaltuus osoitettaisiin Ruokavirastolle edelleen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksille osoittavaksi.

Myöntämisvaltuuksien ja avustusten jakoperuste

Nyt tehtävä päätös myöntämisvaltuuden osoittamisesta elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksille perustuu 16.10.2021 - 15.1.2022 vireille tulleiden hakemusten määriin. Myöntämisvaltuudet kattaisivat arvioidun tarpeen. Osa avustusten ja korkotukilainojen myöntövaltuudesta jätetään tässä vaiheessa jakamatta, jolloin voidaan huomioida vuosittaiset vaihtelut investointituen kysynnässä eri alueilla.

Myöntämisvaltuuksien ja avustusten käyttöä koskevat ehdot

Päätös sisältää ehdot maa- ja metsätalousministeriön, Ruokaviraston ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten väliselle yhteistyölle myöntämisvaltuuksien ja avustusvarojen hallinnoinnissa. Päätöksen mukaan maa- ja metsätalousministeriöllä olisi tarvittaessa mahdollisuus myöntämisvaltuuksien siirtämiseen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten välillä ao. elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksia kuultuaan. Myöntämisvaltuuksien kokonaismäärät eivät mahdollisten siirtojen jälkeen saa kuitenkaan ylittää päätösesityksen kokonaismääriä.

Ruokavirasto vastaa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksille osoitettujen myöntämisvaltuuksien tallentamisesta Hyrrä- ja Rahtu-tietojärjestelmiin ja niiden seurannasta. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten olisi tehtävä tukipäätökset päätösesityksen kattamiin hakemuksiin viimeistään 31.12.2022.

Laskelma myöntämismäärästä

Tämä päätös on ensimmäinen, jolla rakennetukiin tarkoitettuja myöntämismääriä osoitetaan vuonna 2022. Alla olevassa taulukossa esitetään laskelma rakennetukiin käytettävissä olevasta avustusten, korkotukilainojen ja valtiontakausten myöntämismäärästä ehdotetun päätöksen jälkeen vuonna 2022.

Taulukko

	Talousarvio mom. 30.10.40, (aloittamis- ja investointiavustukset) myöntämismäärä, euroa	Talousarvio mom. 30.10.40, (maaseuturahaston elpymisväline) myöntämismäärä, euroa	Talousarvio mom. 30.10.41, (korkotukilainojen) myöntämismäärä, euroa	Makera, (polura ¹) myöntämismäärä, euroa
Osoitettavissa vuonna 2022	100 000 000	30 300 000 ²	250 000 000	2 300 000
Ruokaviraston päätös ed. vuodelta 18.1.2022	3 985 945	3 176 558	0	0
Osoitettaisiin esitetyllä päätöksellä	60 000 000	20 000 000	150 000 000	2 300 000
Myöntämismäärät yhteensä, nyt esitetty ja Ruokaviraston em. päätös	63 985 945	23 176 558	150 000 000	2 300 000
Myöhemmin vuoden 2022 aikana olisi osoitettavissa	40 000 000	10 300 000	100 000 000	0
Makerasta osoitettaisiin 17.2.2022 kokonaisuudessaan valtiontakausten (maa- ja porotalous) myöntämismäärä, yhteensä 15 000 000 euroa.				
Makerasta osoitettaisiin 17.2.2022 kokonaisuudessaan porotalous-, luontaiselinkeino- ja kolttalainojen myöntämismäärä, yhteensä 450 000 euroa.				

¹Sisältää porotalouden ja luontaiselinkeinojen rahoitus- ja rakennetukilakien sekä kolttalain mukaiset avustukset.

² Josta vuonna 2021 osoittamatta jätetty myöntämismäärä 12 000 000 euroa, TA 2022 myöntämismäärä 18 300 000 euroa.